

Resultaten re-integratiebeleid zijn beperkt

Zaanstad wil bevorderen dat mensen in de bijstand duurzaam uitstromen naar betaald werk. Daarvoor zet zij re-integratietrajecten in. Het succes van de ze trajecten is de afgelopen jaren verminderd. De trajecten leidden in 2007 en 2008 nog in 40% van de gevallen tot werk. In 2009 en 2010 is dat gedaald naar ongeveer 25%. In dezelfde periode neemt het aantal trajecten dat voortijdig wordt afgebroken toe van rond de 20% in 2007 en 2008 naar bijna een derde in 2009 en 2010. De trajecten dragen ook betrekkelijk weinig bij aan het vergroten van de kansen van bijstandsgerechtigden op de arbeidsmarkt. Slechts bij (24%) is er sprake van een verbetering van vaardigheden van de werkzoekenden. Dit schrijft de rekenkamer in haar rapport *Wees scherp op werk. Onderzoek naar het re-integratiebeleid in Zaanstad*.

Achtergrond

Voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden in de gemeente Zaanstad is in de periode 2007-2010 gemiddeld € 10,5 miljoen euro per jaar beschikbaar. Deze middelen ontvangt de gemeente Zaanstad van het rijk voor de uitvoering van haar re-integratiebeleid. Het belangrijkste instrument van de gemeente Zaanstad bij re-integratie is de zogenaamde *verloning*. Hierbij ontvangt de bijstandsgerechtigden gedurende ongeveer een jaar een inkomen via een werkgever terwijl gelijktijdig een re-integratietraject (stage of leerwerkplek) wordt gevolgd. Het inkomen wordt gefinancierd vanuit het re-integratiebudget van Zaanstad. In 2010 werd meer dan 50% van het re-integratiebudget (€6 miljoen) ingezet voor verloning.

Beleid gemeente te weinig concreet

De gemeente wil met haar re-integratiebeleid de deelname van burgers aan de maatschappij bevorderen. In haar beleid neemt de gemeente echter onvoldoende concrete doelstellingen op waarmee achteraf kan worden bepaald of het beleid succesvol is geweest. Doelstelling voor bijvoorbeeld uitstroom naar werk of verbetering van vaardigheden bij bijstandsgerechtigden ontbreken in het beleid. Een beleidskader met voldoende duidelijk doelstellingen geeft ambtenaren een beter houvast bij de uitvoering van het beleid.

Verloning minder succesvol dan gedacht

Het belangrijkste re-integratie-instrument in Zaanstad is verloning (zie kader). De resultaten die hiermee worden bereikt zijn echter minder succesvol dan beoogd. In 2010 ging de gemeente uit van een uitstroom van 70% uit de bijstand. Onderzoek van de rekenkamer toont aan dat 'slechts' 36% van de mensen met een verloningstraject uit de uitkering blijven.

Toezicht op re-integratiebedrijven in opzet goed maar uitvoering weinig gestructureerd

Zaanstad maakt met het merendeel van de re-integratiebedrijven concrete afspraken. Het toezicht op de naleving van deze afspraken is weinig gestructureerd. Onduidelijk blijft hoe Zaanstad de geleverde prestaties van re-integratiebeleid beoordeelt en welke consequenties dat heeft voor de uitvoering van re-integratietrajecten door re-integratiebedrijven.

Aanbevelingen

De rekenkamer vindt dat het re-integratiebeleid kan worden verbeterd, dat de gemeente meer transparant kan zijn over behaalde resultaten en dat de gemeente scherper kan zijn op de uitvoering. De rekenkamer doet hiervoor zeven aanbevelingen. Het college van burgemeester en wethouders van Zaanstad neemt alle aanbevelingen over.